

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๗๒๐/๒๕๕๐
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๘๔/๒๕๕๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๗ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

ระหว่าง

- นางอมราพร เฟ่งพิศ ผู้ฟ้องคดี
- อธิบดีกรมทางหลวงชนบท ที่ ๑
- ทางหลวงชนบทจังหวัดเชียงใหม่ ที่ ๒
- อ.ก.พ.กระทรวงคมนาคม ที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ๒๙๘/๒๕๔๘ หมายเลขแดงที่ ๑๘๑/๒๕๕๐ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองเชียงใหม่)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นลูกจ้างประจำ ตำแหน่งพนักงานพิมพ์ดีด ชั้น ๒ สังกัดกลุ่มสนับสนุนและบำรุงรักษาที่ ๑-๖ สำนักงานทางหลวงชนบทเชียงใหม่ มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยเรื่องเรียกรับเงินจากผู้รับจ้างเป็นค่าตอบแทน ในการจัดเตรียมเอกสารสัญญาจ้างระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กับผู้รับจ้าง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีคำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ ๑๒๘/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

/และคำสั่ง...

และคำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ ๒๔๔/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๗ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยผู้ฟ้องคดี และหลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ได้มีคำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ ๑๑๒๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ เนื่องจากเห็นว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานกระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๔๖ วรรคสองของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นหนังสือลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๘ อุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าวต่อปลัดกระทรวงคมนาคมและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีขอทราบความคืบหน้าผลการพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวก็ได้รับแจ้งจากกระทรวงคมนาคม ตามหนังสือ ลับ ที่ คค ๐๒๐๒/กจ ๒๕๑๘ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ว่า ยังไม่สามารถแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบได้ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากลูกจ้างประจำไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากคำให้การของพยานซึ่งเป็นผู้รับจ้างจำนวน ๕ ราย ที่ได้ให้การต่อคณะกรรมการสอบสวนวินัยว่าผู้ฟ้องคดีเรียกรับเงินในวันที่มาลงนามในสัญญาเป็นค่าธรรมเนียมในการจัดเตรียมเอกสารสัญญาจ้างนั้นเป็นการกลั่นแกล้งผู้ฟ้องคดีเพราะผู้ฟ้องคดีมีส่วนเกี่ยวข้องกับสัญญาจ้างเฉพาะในเรื่องการพิมพ์สัญญาจ้างตามร่างที่เจ้าหน้าที่พัสดุส่งมาให้พิมพ์ซึ่งเป็นการปฏิบัติงานในตำแหน่งตามที่เท่านั้น ไม่มีสัญญาจ้างข้อไหนที่ระบุให้ผู้รับจ้างจะต้องจ่ายเงินเป็นค่าธรรมเนียมในการเตรียมเอกสารสัญญาจ้างตามที่พยานซึ่งเป็นผู้รับจ้างทั้ง ๕ ราย กล่าวอ้าง อีกทั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยก็ไม่เคยแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีได้ทราบว่าพยานบุคคล ๑ ราย ที่ให้การว่าเห็นเหตุการณ์ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีเรียกรับเงินจากผู้รับจ้างและพยานบุคคล ๓ ราย ที่ให้การว่าได้ยินผู้ฟ้องคดีเรียกรับเงินจากผู้รับจ้างทางโทรศัพท์ว่าเป็นผู้ใดและมีตัวตนจริงหรือไม่ ซึ่งการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ ๑๑๒๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการนั้นทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายเป็นอย่างมาก ผู้ฟ้องคดีจึงได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง

ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนคำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ ๑๑๒๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘

๒. สั่งให้กรมทางหลวงชนบทรับผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการลูกจ้างประจำ ตำแหน่งพนักงานพิมพ์ดีด ชั้น ๒ สังกัดกลุ่มงานสนับสนุนและบำรุงรักษาทางที่ ๑ - ๖ ตำแหน่งเลขที่ตามเดิม

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับหนังสือร้องเรียนจากผู้ประกอบการก่อสร้างซึ่งเป็นคู่สัญญาจ้างกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จำนวน ๒ ฉบับ ร้องเรียนว่า ผู้ฟ้องคดีเรียกร้องเงินค่าตอบแทนในการลงนามสัญญาจ้างที่ผู้ฟ้องคดีทำหน้าที่พิมพ์เอกสาร ผู้อำนวยการสำนักทางหลวงชนบทที่ ๑๐ จึงได้มีคำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ สทช. ที่ ๑๐/๗๐/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว ซึ่งต่อมาคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงได้มีบันทึกกลับ ที่ คค ๐๗/๑๕/๐๗ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ รายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริงต่อผู้อำนวยการสำนักทางหลวงชนบทที่ ๑๐ ว่าคณะกรรมการมีความเห็นพ้องกันว่า ผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมในลักษณะเรียกรับเงินค่าตอบแทนในการลงนามสัญญาจากผู้รับจ้างหลายรายจริงซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยร้ายแรง ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ หมวด ๔ ข้อ ๓๐ ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และข้อ ๔๖ ฐานกระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นการประพฤติชั่ว เห็นสมควรดำเนินการสอบสวนทางวินัยต่อไป ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีคำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ ๑๒๘/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ประกอบคำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ ๒๔๔/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๗ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยผู้ฟ้องคดีตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ และตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และเมื่อคณะกรรมการสอบสวนวินัยรายงานผลการสอบสวนให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้สั่งการให้กองนิติการดำเนินการตรวจสอบผลการสอบสวนดังกล่าว ซึ่งกองนิติการพิจารณาแล้วได้เสนอความเห็นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่าควรให้คณะกรรมการสอบสวนวินัยดำเนินการสอบสวนพยานบุคคลเพิ่มเติมอีก ๕ ประเด็น และเมื่อคณะกรรมการสอบสวนวินัยดำเนินการดังกล่าวแล้ว กองนิติการได้รายงานพร้อมเสนอความเห็นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่าข้อเท็จจริงจากคำให้การเพิ่มเติมของพยาน ๗ ราย ต่างให้การยืนยันและสอดคล้องกันว่ามี การเรียกรับค่าตอบแทนจริง จึงมีเหตุอันควร

สงสัยอย่างยิ่งว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำผิดตามข้อกล่าวจริง แต่การสอบสวนไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดพอลงโทษได้ หากให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ เห็นควรส่งเรื่องให้ อ.ก.พ.กรมทางหลวงชนบทพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการต่อไป ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ส่งเรื่องไปให้ อ.ก.พ.กรมทางหลวงชนบทพิจารณาและทำความเข้าใจเสนอ ซึ่ง อ.ก.พ.กรมทางหลวงชนบทได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๘ โดยได้เสนอให้ดำเนินการตามข้อ ๖๒ ของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำ พ.ศ. ๒๕๓๗ กรณีลูกจ้างประจำมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกลสอบสวน ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามข้อ ๑๓ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จ โดยกรณีดังกล่าวนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีอำนาจในการพิจารณาและส่งลงโทษให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการได้ หากเห็นว่าการสอบสวนไม่แน่ชัดแต่กรณีมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำผิดจริง ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาแล้วเห็นว่า ในสัญญาจ้างในช่วงเดือนมีนาคม มีผู้รับจ้างหลายรายที่ได้ให้ถ้อยคำยืนยันถึงการถูกผู้ฟ้องคดีเรียกรับเงินเป็นค่าตอบแทน และจากคำให้การของพยานที่เป็นข้าราชการและลูกจ้างในสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งผู้ที่ได้ปฏิบัติงานร่วมกับผู้ฟ้องคดี และที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริเวณใกล้เคียง รวมทั้งผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีต่างก็ไม่เคยมีเรื่องโกรธเคืองกับผู้ฟ้องคดีมาก่อน ได้ให้การสอดคล้องต้องกันถึงการมีพฤติกรรมการเรียกรับเงินจากผู้รับจ้างของผู้ฟ้องคดี จึงเห็นว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมเรียกและรับเงินจากผู้รับจ้างจริงตามข้อร้องเรียน ซึ่งพฤติกรรมการกระทำดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการกระทำที่ไม่รักษาชื่อเสียงของตนและไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ก่อให้เกิดความเสื่อมเสีย เป็นการกระทำอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๔๖ วรรคสอง ของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้อาศัยอำนาจตามข้อ ๕๒ ของระเบียบกระทรวงการคลังดังกล่าว สั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจดุลยพินิจโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ในกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องใดๆ ในการลงนามในสัญญาจ้างของผู้รับจ้างทั้งสิ้นนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายจากนายช่วยเพชรกระจำว ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดี ให้มีหน้าที่เป็นผู้พิมพ์เอกสารการจัดซื้อ

จัดจ้างและเอกสารสัญญาจ้าง และในช่วงระหว่างวันที่ ๑๗-๑๙ มีนาคม ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นช่วงที่ผู้ฟ้องคดีถูกร้องเรียนกล่าวหาว่านั้น ผู้ฟ้องคดียังได้รับมอบหมายจากผู้ถูกฟ้องคดีให้เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับผู้รับจ้างให้มาลงนามในสัญญาจ้างแทนนายช่วย เพชรกระจ่าง ที่ต้องเดินทางไปราชการที่กรุงเทพมหานคร เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา จึงถือว่าเป็นผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการดังกล่าวตามที่ได้รับมอบหมาย

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าคำให้การของพยานบุคคลเป็นคำพูดที่เลื่อนลอย ไม่มีหลักฐานแสดงยืนยันนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอชี้แจงว่า การพิจารณากรณีผู้ฟ้องคดีถูกร้องเรียนกล่าวหาว่าทุจริตเรียกรับเงินนั้น เป็นเรื่องที่ได้โดยปกติผู้ที่กระทำความผิดจะต้องพยายามที่จะไม่ให้มีหลักฐานใดๆ ปรากฏ จึงจำเป็นต้องพิจารณาข้อเท็จจริงจากพยานบุคคลทั้งหมดที่ได้ให้ถ้อยคำไว้กับคณะกรรมการสอบสวนว่าคำให้การของพยานผู้ได้รับฟังได้หรือไม่ เพียงใด ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พิจารณาคำให้การของพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องแล้ว เชื่อว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำการตามที่ถูกร้องเรียนกล่าวหาจริง อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จึงได้มีคำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ ๑๑๒๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ สั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากการเป็นลูกจ้างประจำและสำหรับกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าพยานที่ได้ให้ถ้อยคำเป็นใครบ้างนั้น เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำเป็นต้องให้ความคุ้มครองแก่บุคคลผู้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยาน เพื่อมิให้ถูกข่มขู่จากผู้ที่ถูกร้องเรียน หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งเป็นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ เรื่อง มาตรการให้ความคุ้มครองข้าราชการผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ

ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการ ตามคำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ ๑๑๒๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๘ และได้ยื่นหนังสืออุทธรณ์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๘ ซึ่งกระทรวงคมนาคมได้รับหนังสืออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘ ขณะนี้อยู่ในระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งหากผลการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เป็นประการใดแล้ว กระทรวงคมนาคมก็จะแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบเพื่อปฏิบัติตามคำวินิจฉัยต่อไป ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองในขณะที่ยังไม่ทราบผลการพิจารณาอุทธรณ์นั้น จึงยังไม่ครบ

ขั้นตอนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่า การดำเนินการออกคำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ ๑๑๒๒/๒๕๔๘ ขอบด้วยกฎหมายแล้ว จึงขอศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ยกคำฟ้องของผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การว่า กระบวนการดำเนินการทางวินัยลูกจ้างประจำของส่วนราชการกำหนดโดยระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งระเบียบดังกล่าวนี้ ไม่ได้กำหนดให้ส่วนราชการต้องรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อ อ.ก.พ.กระทรวง เช่นเดียวกับกรณีข้าราชการ ดังนั้น การดำเนินการทางวินัยลูกจ้างประจำถือว่าสิ้นสุดที่ส่วนราชการที่ลูกจ้างประจำผู้นั้นสังกัดอยู่ เว้นแต่ลูกจ้างประจำผู้นั้นได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ตามที่หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๒๗.๖/ว. ๕๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๑ กำหนด เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๘ อุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งกระทรวงคมนาคมได้รับหนังสืออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘ จึงได้แจ้งให้กรมทางหลวงชนบทต้นสังกัดของผู้ฟ้องคดีส่งสำนวนการสอบสวนมาให้กระทรวงคมนาคมเพื่อประกอบการพิจารณาอุทธรณ์ ซึ่งกรมทางหลวงชนบทได้ส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมพยานหลักฐานต่าง ๆ ให้ กระทรวงคมนาคมแล้ว โดยขณะนี้อยู่ระหว่างเสนอประธาน อ.ก.พ.กระทรวงคมนาคม เพื่อกำหนดนัดวันประชุม

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การว่า รายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนที่มีความเห็นว่ายังไม่มีพยานหลักฐานใดน่าเชื่อถือและมีน้ำหนักรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมเรียกรับเงินเพื่อเป็นค่าตอบแทนตามข้อกล่าวหา เห็นสมควรยุติเรื่องนั้นเป็นการยืนยันความบริสุทธิ์ของผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การเพิ่มเติมว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการออกคำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ ๑๑๒๒/๒๕๔๘ ขอบด้วยกฎหมายแล้ว ขอให้ศาลพิพากษายกฟ้อง

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การเพิ่มเติมว่า การพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในการประชุม อ.ก.พ. กระทรวงคมนาคม ครั้งที่ ๑/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ เห็นว่า มีข้อเท็จจริงที่ต้องพิจารณามากมีมติให้นำเรื่องเข้าพิจารณาในการประชุมอีกครั้งหนึ่ง

ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นผลการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามรายงานการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๙ ต่อศาล เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ และต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๐ แจ้งศาลทราบผลการพิจารณาอุทธรณ์ตามรายงานการประชุมฉบับเดียวกันกับฉบับของผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีได้กระทำความผิดตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สั่งลงโทษจริง อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น จึงมีมติให้ยกอุทธรณ์

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า คำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ ๑๑๒๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยมีประเด็นย่อยที่จะต้องพิจารณาสองประเด็น ดังนี้

ประเด็นย่อยที่ ๑ กระบวนการดำเนินการทางวินัยเพื่อมีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า ข้อเท็จจริงคดีนี้ปรากฏว่า สำนักงานทางหลวงชนบทเชียงใหม่ได้รับหนังสือร้องเรียนของห้างหุ้นส่วนจำกัด ลำธารคอนสตรัคชั่น และห้างหุ้นส่วนจำกัด โชคมงคลก่อสร้าง กล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีเรียกรับเงินค่าตอบแทนในการลงนามในสัญญาจ้าง ผู้อำนวยการสำนักทางหลวงชนบทที่ ๑๐ (ลำพูน) ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมทางหลวงชนบท จึงได้มีคำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ สทท. ที่ ๑๐/๗๐/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ซึ่งผลการสอบสวนของคณะกรรมการดังกล่าวสรุปได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเรียกรับเงินจากผู้รับจ้างจริง เป็นการกระทำผิดวินัยร้ายแรงตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ ฐานทุจริตต่อหน้าที่และกระทำการอันได้ชื่อว่าประพฤติชั่ว สมควรดำเนินการสอบสวนทางวินัยต่อไป ซึ่งกระบวนการนี้เป็นไปตามข้อ ๔๗ วรรคสี่ ของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ และเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับรายงานจึงมีคำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ ๑๒๘/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ และคำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ ๒๔๔/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๗ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยผู้ฟ้องคดีกรณีกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีกระทำผิดวินัยร้ายแรงโดยใช้อำนาจตาม

ข้อ ๕๐ ของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ ประกอบมาตรา ๑๐๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา ซึ่งในขั้นตอนนี้ เห็นว่าคณะกรรมการสอบสวน ได้ดำเนินการตามนัยข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ ข้อ ๓๐ และข้อ ๓๑ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ แล้ว ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนมีความเห็นว่า กรณียังไม่มีประจักษ์พยาน และไม่มีพยานหลักฐานใดน่าเชื่อถือและมีน้ำหนักที่จะรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมเรียกรับเงินเป็นค่าตอบแทนตามข้อกล่าวหาสมควรยุติเรื่อง หลังจากนั้น ได้รายงานความเห็นดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้สั่งการให้กองนิติการตรวจและได้รับรายงานจากกองนิติการว่าสมควรสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติม ๕ ประเด็นเพื่อให้ได้ความแน่ชัด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงสั่งการให้คณะกรรมการสอบสวนเพิ่มเติมในประเด็นที่กองนิติการเสนอ ซึ่งก็ได้มีการสอบสวนและรายงาน ตามหนังสือคณะกรรมการสอบสวน ที่ คค ๐๗๒๘/- ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๘ อันเป็นการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๓๓ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับฟังความเห็นของกองนิติการแล้วจึงได้เสนอเรื่องการสอบสวนของผู้ฟ้องคดีเข้าที่ประชุม อ.ก.พ.กรมทางหลวงชนบท โดยที่ประชุมดังกล่าวมีมติให้ใช้อำนาจตามมาตรา ๒๒ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ความเห็นแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า การสอบสวนของคณะกรรมการมีความชัดเจนว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมเรียกรับเงินและรับเงินจากผู้รับจ้างในการลงนามในสัญญาจ้างจริง จากพยานบุคคลและคำให้การมีน้ำหนัก เชื่อได้ว่าเรียกรับเงินแต่ในการพิจารณาระดับโทษนั้นอยู่ในอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อันเป็นไปตามข้อ ๕๐ วรรคสอง และวรรคสาม ของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาความเห็นของ อ.ก.พ.กรมทางหลวงชนบทแล้ว เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมเรียกรับเงินจริงจึงใช้อำนาจตามข้อ ๕๒ ของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากลูกจ้างประจำ ซึ่งเป็นการดำเนินการทางวินัยชอบด้วยระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ แล้ว ส่วนขั้นตอนการอุทธรณ์นั้น

/เมื่อผู้ฟ้องคดี...

เมื่อผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ก็ได้มีการพิจารณาอุทธรณ์โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และมีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๙ ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีเห็นว่า กระบวนการเป็นไปตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๒๗.๖ /ว ๕๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๑ และข้อ ๖๔ ของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ แล้ว ดังนั้น จึงเป็นการที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม ได้ดำเนินการกระบวนการทางวินัยต่อผู้ฟ้องคดีชอบตามขั้นตอนของระเบียบกฎหมายแล้ว

ประเด็นย่อยที่สอง คำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ ๑๑๒๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ ใช้ดุลพินิจชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้เป็นผู้พิมพ์เอกสารการจัดซื้อจัดจ้าง และสัญญาจ้าง ในช่วงระหว่างวันที่ ๑๗-๑๙ มีนาคม ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นช่วงที่ผู้ฟ้องคดีถูกร้องเรียนกล่าวหาว่าเรียกรับเงินและผู้ฟ้องคดียังได้รับมอบหมายจากทางหลวงชนบทเชียงใหม่ให้เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับผู้รับจ้างให้มาลงนามในสัญญาจ้างแทนผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีที่ต้องเดินทางไปราชการที่กรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาประกอบกับคำให้การของผู้รับจ้างจำนวน ๕ ราย ได้ความตรงกันว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ติดต่อประสานงานผู้รับจ้างทางโทรศัพท์ให้มาลงนามในสัญญาจ้าง ซึ่งในการต่อสู้แก้ข้อกล่าวหาของผู้ฟ้องคดีไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้โต้แย้งหรือแสดงพยานเพื่อปฏิเสธข้อเท็จจริงนี้ จึงถือว่าเป็นผู้มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำเอกสารจัดซื้อจัดจ้าง และเอกสารสัญญาจ้าง โดยเป็นผู้ติดต่อประสานงานกับผู้รับจ้าง ต่อมาพยานบุคคลก็ให้การตรงกันว่าผู้รับจ้างจ่ายเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีและผู้ฟ้องคดีรับเงินจากผู้รับจ้าง เป็นการแสดงพฤติกรรมของผู้ฟ้องคดีว่า เมื่อได้รับมอบหมายให้จัดทำเอกสารสัญญาจ้าง ได้อาศัยโอกาสที่ได้รับมอบหมายหน้าที่ดังกล่าวเรียกรับเงินจากผู้รับจ้างเป็นค่าตอบแทนในการดำเนินการ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เชื่อว่า ผู้ฟ้องคดีได้กระทำการตามที่ถูกร้องเรียนกล่าวหาจริง อันเป็นพฤติกรรมที่ถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่รักษาชื่อเสียงของตนและไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียเป็นการกระทำอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามข้อ ๔๖ วรรคสอง ของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ และลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากลูกจ้างประจำ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจลงโทษโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว เมื่อกระบวนการดำเนินการทางวินัยต่อผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการ

/ชอบตาม...

ชอบตามขั้นตอนของระเบียบกฎหมายและได้ใช้ดุลพินิจลงโทษโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว คำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ ๑๑๒๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ จึงเป็นคำสั่งที่ ชอบด้วยกฎหมาย

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงแต่อย่างใด สำหรับกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พิจารณากรณีกระทำ ความผิดของผู้ฟ้องคดีตามความเห็นของกองนิติการ ตามหนังสือ ลับ ที่ คค ๗๗๒๘/น. ๑๔๕๖ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๘ ที่ได้รายงานการสอบปากคำพยานเพิ่มเติมจากสำนวน การสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงว่า พยานที่สอบเพิ่มเติมทั้งหมด ๗ ราย มีความสอดคล้องกันและเป็นข้อเท็จจริงเดียวกันคือผู้รับจ้างจำนวน ๖ ราย ต่างยืนยัน คำให้การเดิมว่า ผู้ฟ้องคดีได้เรียกร้องรับเงินค่าตอบแทนจากผู้รับจ้างจริง โดยผู้รับจ้าง จำนวน ๓ ใน ๕ ราย ได้ยอมจ่ายเงินให้ผู้ฟ้องคดี ซึ่งจากคำกล่าวอ้างของผู้ถูกฟ้องคดี ดังกล่าวนั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า สาเหตุที่กองนิติการต้องดำเนินการสอบสวนพยานทั้ง ๗ ราย เพิ่มเติมอีกครั้งเพราะพยานที่ให้ปากคำต่อคณะกรรมการสอบสวนวินัยเป็นพยาน ชุุดเดียวกับที่ได้เคยให้ปากคำต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง และได้ให้การขัดแย้ง ไม่สอดคล้องกันอย่างสิ้นเชิงและไม่ตรงกับข้อเท็จจริง กองนิติการจึงต้องดำเนินการสอบสวน เพิ่มเติมในประเด็นที่พยานให้ปากคำขัดแย้งไม่สอดคล้องกัน อันเป็นเหตุให้พยาน กลับคำให้การเป็นให้ร้ายผู้ฟ้องคดีโดยที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้กระทำตามข้อกล่าวหา ดังนั้น การที่ กองนิติการสอบสวนพยานเพิ่มเติมดังกล่าว จึงเป็นการกระทำอันเป็นการไม่ให้ความยุติธรรม กับผู้ฟ้องคดี

สำหรับกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กล่าวอ้างว่า ผู้ฟ้องคดี ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้เป็นผู้พิมพ์เอกสารการจัดซื้อจัดจ้างและสัญญาจ้าง ในช่วงระหว่างวันที่ ๑๗-๑๙ มีนาคม ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นช่วงที่ผู้ฟ้องคดีถูกร้องเรียนกล่าวหาว่า เรียกรับเงินจากผู้รับจ้าง นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดียังได้รับมอบหมายจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับผู้รับจ้างให้มาลงนามในสัญญาจ้างแทนผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดี ที่ต้องเดินทางไปราชการที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งเมื่อพิจารณาประกอบกับคำให้การของ ผู้รับจ้างจำนวน ๕ ราย ได้ความตรงกันว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ติดต่อประสานงานผู้รับจ้าง

/ทางโทรศัพท์...

ทางโทรศัพท์ให้มาลงนามในสัญญาจ้าง ผู้ฟ้องคดีขอชี้แจงตั้งนี้ว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับมอบหมายให้พิมพ์เอกสารการจัดซื้อจัดจ้าง และจัดเตรียมสัญญาจ้างในวันที่ ๑๗ - ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๖ แต่อย่างใด เพราะร่างสัญญาที่เจ้าหน้าที่พัสดุร่างให้พิมพ์ได้พิมพ์เสร็จและส่งคืนให้เจ้าหน้าที่พัสดุไปแล้วส่วนเจ้าหน้าที่พัสดุจะดำเนินการอย่างไรต่อไปนั้น ผู้ฟ้องคดีไม่ทราบ เพราะผู้ฟ้องคดีไม่มีความรู้ความสามารถในการจัดทำสัญญาจ้าง และไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งผู้ฟ้องคดีไม่เคยได้รับมอบหมายใดๆ จากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับผู้รับจ้างให้มาลงนามในสัญญาจ้างแทนผู้บังคับบัญชา ซึ่งการลงนามในสัญญาจ้างระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กับผู้รับจ้าง ในช่วงระหว่างวันที่ ๑๗-๑๙ มีนาคม ๒๕๔๖ มีเพียง ๓ สัญญา คือ

(๑) สัญญาเลขที่ ๐๗๑๕/ชม./๐๔/๒๕๔๖ ลงนามเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๖ เป็นการลงนามระหว่าง ผู้ว่าจ้าง คือ นายอภิรักษ์ โปราณานนท์ หัวหน้าทางหลวงชนบทเชียงใหม่ ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมทางหลวงชนบท กับผู้รับจ้าง โดยนายนพศักดิ์ สุคนทรส ตัวแทนห้างหุ้นส่วนจำกัด โชคมงคลก่อสร้าง ต่อหน้า พยาน คือ นายเดชา ชัยชนะ และนายอภิชาติ ศรีวณิช

(๒) สัญญาเลขที่ ๐๗๑๕/ชม./๐๕/๒๕๔๖ ลงนามเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๖ เป็นการลงนามระหว่าง ผู้ว่าจ้าง คือ นายอภิรักษ์ โปราณานนท์ หัวหน้าทางหลวงชนบทเชียงใหม่ ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมทางหลวงชนบท กับผู้รับจ้าง โดยนายชาญ หาญพิทักษ์กุล กรรมการผู้จัดการ บริษัท พิทักษ์คอนสตรัคชั่น จำกัด ต่อหน้า พยาน คือ นายเดชา ชัยชนะ และนายอภิชาติ ศรีวณิช

(๓) สัญญาเลขที่ ๐๗๑๕/ชม./๐๖/๒๕๔๖ ลงนามเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๖ เป็นการลงนามระหว่าง ผู้ว่าจ้าง คือ นายอภิรักษ์ โปราณานนท์ หัวหน้าทางหลวงชนบทเชียงใหม่ ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมทางหลวงชนบท กับผู้รับจ้าง โดยนายยุกุท วังวรรณรัตน์ กรรมการผู้จัดการ บริษัท อุดมธนา จำกัด ต่อหน้า พยาน คือ นายเดชา ชัยชนะ และนายอภิชาติ ศรีวณิช

โดยผู้ฟ้องคดีไม่มีส่วนเกี่ยวข้องใด ๆ ในการลงนามในสัญญาจ้างดังกล่าว ไม่ได้เป็นผู้ติดต่อประสานผู้รับจ้างมาลงนามในสัญญา ไม่สามารถเปลี่ยนแปลง วัน เวลา

การลงนามในสัญญาจ้าง จึงไม่มีคุณไม่มีโทษที่จะส่งผลให้เกิดอำนาจหน้าที่ทำให้สามารถเรียกร้องผลประโยชน์ใด ๆ จากผู้รับจ้างได้

สำหรับกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า การต่อสู้แก้ข้อกล่าวหาของผู้ฟ้องคดีไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้โต้แย้งหรือแสดงพยานเพื่อปฏิเสธข้อเท็จจริง จึงถือว่าเป็นผู้มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำเอกสารจัดซื้อจัดจ้าง และเอกสารสัญญาจ้าง โดยเป็นผู้ติดต่อประสานงานกับผู้รับจ้างซึ่งต่อมาพยานบุคคลก็ให้การตรงกันว่า ผู้รับจ้างจ่ายเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีและผู้ฟ้องคดีรับเงินจากผู้รับจ้าง เป็นการแสดงพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีว่าเมื่อได้รับมอบหมายให้จัดทำเอกสารสัญญาจ้าง ได้อาศัยโอกาสที่ได้รับมอบหมายหน้าที่ดังกล่าวเรียกร้องเงินจากผู้รับจ้างเป็นค่าตอบแทนในการดำเนินการ ผู้ฟ้องคดีขอชี้แจงว่า กรณีที่เจ้าหน้าที่พัสดุเดินทางไปราชการที่กรุงเทพมหานครนั้น ผู้ฟ้องคดีไม่ทราบว่าไปเมื่อใด เกี่ยวกับเรื่องอะไร และผู้ฟ้องคดีก็ไม่เคยได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่แทนเจ้าหน้าที่พัสดุ เพราะผู้ฟ้องคดีไม่มีความรู้ความสามารถในการจัดทำสัญญาจ้าง ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติงานในหน้าที่ตามตำแหน่งหน้าที่ (ตำแหน่งพนักงานพิมพ์ดีด) ซึ่งมีหน้าที่พิมพ์ตามร่างเท่านั้น และการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีก็ไม่เกี่ยวข้องกับผู้รับจ้าง จึงไม่มีคุณไม่มีโทษที่จะส่งผลให้เกิดอำนาจหน้าที่ทำให้สามารถเรียกร้องผลประโยชน์ใด ๆ จากผู้รับจ้างได้ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ ๑๑๒๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการเป็นคำสั่งที่ขาดความยุติธรรม และไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ใช้อำนาจดุลพินิจพิจารณาไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ส่วนการพิจารณาของ อ.ก.พ. กรมทางหลวงชนบท และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นการพิจารณาที่ไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดี และไม่ตรงกับข้อเท็จจริง จึงขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แก้อุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่า คำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นคำอุทธรณ์ที่มีข้อเท็จจริงที่ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ตามมาตรา ๗๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไม่ได้มีข้อคัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นแต่อย่างใด อีกทั้งคำอุทธรณ์บางส่วนก็มีข้อเท็จจริงที่โต้แย้งขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น จึงขอศาลปกครองสูงสุด

/ได้โปรด...

ได้โปรดมีคำสั่งไม่รับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา สำหรับการใช้ดุลพินิจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการออกคำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ ๑๑๒๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ขอชี้แจงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พิจารณาจากความเห็นของกองนิติการ ตามหนังสือ ลับ ที่ คค ๗๗๒๘/น. ๑๔๕๖ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๘ ที่ได้รายงานผลการสอบสวนพยานเพิ่มเติมต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า พยานที่สอบสวนเพิ่มเติมทั้งหมด ๗ ราย ให้การสอดคล้องกันและเป็นข้อเท็จจริงเดียวกันคือ มีการเรียกร้อยค่าตอบแทนจริง ซึ่งผู้รับจ้าง ๓ ใน ๕ ราย ยอมจ่ายเงิน ส่วนอีก ๒ ราย ไม่ได้จ่ายเงินและได้ทำหนังสือร้องเรียนมายังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เมื่อนำไปประกอบกับผลการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า มีเหตุอันควรสงสัยว่า ผู้ฟ้องคดีได้เรียกรับเงินจากผู้รับจ้างจริง แต่ข้อเท็จจริงจากการสอบสวนวินัยไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะลงโทษตามมาตรา ๑๐๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ แต่ถ้าให้ปฏิบัติงานต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ เห็นควรส่งเรื่องให้อ.ก.พ.กรมทางหลวงชนบทพิจารณาต่อไป ซึ่งเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พิจารณาสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงและของคณะกรรมการสอบสวนวินัยแล้วเห็นว่า แม้พยานบางรายคำให้การไม่ตรงกันแต่มีผู้รับจ้างหลายรายให้การยืนยันสอดคล้องกันว่าได้จ่ายเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เชื่อว่า ผู้ฟ้องคดีได้กระทำการตามที่ถูกร้องเรียนกล่าวหา ฐานกระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นการประพฤติชั่วอันถือว่าเป็นความผิดวินัยร้ายแรงตามข้อ ๔๖ วรรคสอง ของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ และได้มีคำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ ๑๑๒๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจลงโทษโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว และเมื่อกระบวนการดำเนินการทางวินัยต่อผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอนของระเบียบกฎหมายและได้ใช้ดุลพินิจลงโทษผู้ฟ้องคดีโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว คำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ ๑๑๒๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลปกครองสูงสุดได้โปรดมีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แก้อุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ขอยืนยันคำให้การเดิมที่เคยเสนอต่อศาลปกครองเชียงใหม่ ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดี กล่าวหาว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓

พิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ให้ความเป็นธรรมและไม่ตรงกับข้อเท็จจริงนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ขอชี้แจงว่า ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงที่ได้จากการสอบปากคำของคณะกรรมการสอบสวน ผู้ฟ้องคดียอมรับว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับสัญญาจ้างในเรื่องการพิมพ์สัญญาจ้างตามร่างที่เจ้าหน้าที่พัสดุส่งร่างมาให้พิมพ์ สอดรับกับคำให้การของนายช่วย เพชรกระจ่าง เจ้าพนักงานธุรการ ๖ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีที่ว่า ช่วงที่ไปราชการที่กรุงเทพมหานคร ได้มอบหมายด้วยวาจาให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้จัดทำเอกสารสัญญาจ้างและประสานให้ผู้รับจ้างมาลงนามในสัญญา ซึ่งผู้รับจ้างทั้ง ๕ รายที่มาลงนามในช่วงเวลาดังกล่าว ต่างให้การมีสาระสำคัญตรงกันว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ติดต่อประสานงานทางโทรศัพท์ให้มาลงนามในสัญญาจ้างเมื่อลงนามในสัญญาแล้วผู้ฟ้องคดีได้เรียกร้องเงินค่าตอบแทน ในการจัดเตรียมเอกสารและพิมพ์สัญญาจ้างจริงโดยเฉพาะผู้รับจ้างรายห้างหุ้นส่วนจำกัด ไวยเนตรก่อสร้าง ที่ให้การว่าได้จ่ายเงินให้กับผู้ฟ้องคดีเป็นค่าตอบแทนในการจัดเตรียมเอกสารและพิมพ์สัญญาจ้าง เป็นจำนวน ๕,๐๐๐ บาท นั้น มีพยานบุคคลได้แก่นางสาวรัชณี เมตตาจิตต์ ซึ่งเป็นลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ปฏิบัติงานที่เดียวกับผู้ฟ้องคดีและไม่มีเรื่องโกรธเคืองกับผู้ฟ้องคดีมาก่อน ยืนยันว่า เห็นผู้ฟ้องคดีรับเงินจากห้างหุ้นส่วนจำกัด ไวยเนตรก่อสร้าง จริง ประกอบกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เห็นว่า ไม่มีเหตุผลใดที่ผู้รับจ้างหลายๆ ราย ซึ่งไม่เคยมีเรื่องโกรธเคืองกับผู้ฟ้องคดีมาก่อนจะให้การเพิกถอนแก้งผู้ฟ้องคดี ซึ่งมีตำแหน่งเพียงลูกจ้างประจำให้ต้องได้รับโทษ จากข้อเท็จจริงและข้อพิจารณาดังกล่าว จึงเชื่อว่าผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่ในการจัดเตรียมเอกสารและพิมพ์สัญญาจ้าง และได้อาศัยโอกาสได้รับมอบหมายให้จัดเตรียมและพิมพ์เอกสารสัญญาจ้างเรียกรับเงินจากผู้รับจ้างเป็นค่าตอบแทนในการจัดเตรียมเอกสารและพิมพ์สัญญาจ้าง จึงเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีได้กระทำผิดตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ส่งลงโทษจริง อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น จึงมีมติให้ยกอุทธรณ์ ซึ่งในการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้พิจารณารายละเอียดข้อเท็จจริงตลอดจนพยานหลักฐานอย่างรอบคอบและเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ขอให้ศาลปกครองสูงสุดได้โปรดมีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของ ตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นลูกจ้างประจำ ตำแหน่งพนักงานพิมพ์ดีด สังกัดกลุ่มสนับสนุนและบำรุงรักษาที่ ๑-๖ สำนักงานทางหลวงชนบทเชียงใหม่ ถูกร้องเรียน จากห้างหุ้นส่วนจำกัด ลำธารคอนสตรัคชั่น และห้างหุ้นส่วนจำกัด โชคมงคลก่อสร้าง ว่า เรียกเก็บเงินค่าจัดทำสัญญาจ้าง ตามหนังสือลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๖ และลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๖ ตามลำดับ หัวหน้าทางหลวงชนบทเชียงใหม่จึงได้ตรวจสอบกรณีร้องเรียน ดังกล่าวแล้วพบว่าผู้ร้องเรียนทั้งสองรายเป็นคู่สัญญาจ้างกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยมี ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ทำหน้าที่พิมพ์เอกสารจัดซื้อจัดจ้าง หลังจากนั้น จึงได้เสนอให้สำนัก ทางหลวงชนบทที่ ๑๐ (ลำพูน) แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ซึ่งผู้อำนวยการ สำนักทางหลวงชนบทที่ ๑๐ ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมทางหลวงชนบทได้มีคำสั่ง กรมทางหลวงชนบท ที่ สทช. ที่ ๑๐/๗๐/๒๕๔๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง กรณีดังกล่าว เมื่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงพิจารณาแล้วจึงได้เสนอความเห็นต่อ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า ผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมในลักษณะเรียกเก็บเงินค่าตอบแทนในการลงนาม ในสัญญาจากผู้รับจ้างหลายรายจริง ซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ หมวด ๔ ข้อ ๓๐ ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และข้อ ๔๖ ฐานกระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นการประพฤติชั่ว เห็นสมควรดำเนินการสอบสวนทางวินัยต่อไป ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีคำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ ๑๒๘/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ประกอบคำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ ๒๔๔/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๗ แต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนวินัยผู้ฟ้องคดีเพื่อดำเนินการสอบสวนตามหลักเกณฑ์ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนวินัยได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า กรณียังไม่มี ประจักษ์พยานและยังไม่มีพยานหลักฐานใดน่าเชื่อถือและมีน้ำหนักที่จะรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดี มีพฤติกรรมเรียกเก็บเงินเพื่อเป็นค่าตอบแทนในการลงนามในสัญญาตามข้อกล่าวหา จึงเสนอให้ ยุติเรื่อง โดยมีกองนิติการเป็นผู้ตรวจสอบผลการสอบสวนดังกล่าวก่อนเสนอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณา ซึ่งกองนิติการพิจารณาแล้วได้เสนอความเห็นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า

/ควรดำเนินการ...

ควรดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมอีก ๕ ประเด็น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้สั่งการให้คณะกรรมการสอบสวนวินัยดำเนินการตามความเห็นของกองนิติการ และเมื่อดำเนินการดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการสอบสวนวินัยจึงได้เสนอผลการสอบสวนเพิ่มเติมดังกล่าวให้กองนิติการตรวจสอบอีกครั้ง กองนิติการจึงมีหนังสือ ลับ ที่ คค ๗๗๒๘/น. ๑๔๕๖ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๘ เสนอความเห็นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า คำให้การพยานที่สอบเพิ่มเติมจำนวน ๗ ปาก สอดคล้องกันและเป็นข้อเท็จจริงเดียวกันว่ามีการเรียกรับค่าตอบแทนจริง เมื่อประกอบกับรายงานของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเดิมแล้ว มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ฟ้องคดีได้เรียกรับเงินจากผู้รับจ้างจริง แต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะลงโทษ แต่หากให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ควรส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กรมทางหลวงชนบทพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกลงโทษ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้สั่งการให้นำเรื่องเสนอ อ.ก.พ. กรมทางหลวงชนบท พิจารณากรณีดังกล่าว ซึ่งที่ประชุมของ อ.ก.พ. กรมทางหลวงชนบท ครั้งที่ ๒/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๘ พิจารณาแล้วเห็นว่า ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนทั้งสองคณะมีความสอดคล้องกัน มีพยานบุคคล ๓ ราย ยืนยันชัดเจนว่าจ่ายเงินให้ผู้ฟ้องคดี และพยาน ๑ ราย ให้การสอดคล้องกับพยานผู้ซึ่งเห็นผู้ฟ้องคดีรับเงิน จึงเห็นว่าการสอบสวนมีความชัดเจนว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมเรียกและรับเงินจากผู้รับจ้างในการลงนามในสัญญาจริง ซึ่งระดับโทษอยู่ในอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่จะพิจารณาได้ อ.ก.พ. กรมทางหลวงชนบท จึงให้ความเห็นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๒๒ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมเรียกและรับเงินจากผู้รับจ้างจริงตามข้อกล่าวหา อันเป็นการกระทำความผิดตามข้อ ๔๖ วรรคสอง ของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ จึงใช้อำนาจตามข้อ ๕๒ ของระเบียบกระทรวงการคลังเดียวกัน มีคำสั่งที่ ๑๑๒๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากลูกจ้างประจำ ผู้ฟ้องคดีจึงได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือของผู้ฟ้องคดีลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๘ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๘ ว่า ผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่ในการจัดเตรียมเอกสารและพิมพ์สัญญาจ้าง

อาศัยโอกาสที่ได้รับมอบหมายเรียกรับเงินจากผู้รับจ้างเป็นค่าตอบแทน จึงเห็นว่าผู้ฟ้องคดี
กระทำผิดจริงมีมติให้ยกอุทธรณ์

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์เพียงประเด็นเดียวว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
ใช้ดุลพินิจในการออกคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ข้อ ๓๐ วรรคสอง ของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วย
ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้กำหนดว่า ห้ามมิให้ลูกจ้างประจำอาศัยหรือ
ยินยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม
หาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น และข้อ ๔๖ วรรคสอง ของระเบียบดังกล่าวกำหนดว่า
หากลูกจ้างประจำกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ถือเป็น
ความผิดวินัยร้ายแรง และข้อ ๕๒ ของระเบียบเดียวกันกำหนดว่า ลูกจ้างประจำผู้ใด
กระทำผิดวินัยร้ายแรง ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุสั่งปลดออกหรือไล่ออกได้ตามความร้ายแรง
แห่งกรณี เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงานทางหลวงชนบทเชียงใหม่ได้รับหนังสือ
ร้องเรียนของห้างหุ้นส่วนจำกัด ลำธารคอนสตรัคชั่น และห้างหุ้นส่วนจำกัด โชคมงคล
ก่อสร้าง กล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีเรียกรับเงินค่าตอบแทนในการลงนามในสัญญาจ้างและ
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้อำนวยการทางหลวงชนบทที่ ๑๐ (ลำพูน) ปฏิบัติราชการแทนอธิบดี
กรมทางหลวงชนบทจึงได้มีคำสั่งกรมทางหลวงชนบท ที่ สทช.ที่ ๑๐/๗๐/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๖
พฤษภาคม ๒๕๔๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ซึ่งผลการสอบสวน
ของคณะกรรมการดังกล่าวสรุปได้ว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำผิดวินัยร้ายแรง ตามระเบียบ
กระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ หมวด ๔ ข้อ ๓๐
ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริต
ต่อหน้าที่ราชการ และข้อ ๔๖ ฐานกระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นการประพฤติชั่ว เห็นสมควร
ดำเนินการสอบสวนทางวินัยต่อไป ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งกรมทางหลวงชนบท
ที่ ๑๒๘/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ประกอบคำสั่งกรมทางหลวงชนบท
ที่ ๒๔๔/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๗ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีกล่าวหาว่า
ผู้ฟ้องคดีกระทำผิดวินัยร้ายแรง โดยคณะกรรมการสอบสวนชุดดังกล่าวได้พิจารณาแล้ว
มีความเห็นว่า กรณีไม่มีประจักษ์พยาน และไม่มีพยานหลักฐานใดน่าเชื่อถือและมีน้ำหนัก
ที่จะรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมเรียกรับเงินเป็นค่าตอบแทนตามข้อกล่าวหาสมควร

ยุติเรื่องและรายงานผลการสอบสวนดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบ โดยมีกองนิติการเป็นผู้ตรวจสอบผลการสอบสวนดังกล่าวก่อนเสนอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณา ซึ่งกองนิติการพิจารณาแล้วได้เสนอความเห็นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่าควรดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมอีก ๕ ประเด็น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้สั่งการให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมในประเด็นที่กองนิติการเสนอ หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เสนอเรื่องดังกล่าวให้อ.ก.พ.กรมทางหลวงชนบทพิจารณา ซึ่งที่ประชุมอ.ก.พ.กรมทางหลวงชนบท ครั้งที่ ๒/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๘ มีมติให้เสนอความเห็นแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า การสอบสวนของคณะกรรมการมีความชัดเจนว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมเรียกและรับเงินจากผู้รับจ้างในการลงนามในสัญญาจ้างจริง แต่การพิจารณาระดับโทษนั้นอยู่ในอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาความเห็นของ อ.ก.พ.กรมทางหลวงชนบทแล้วเห็นว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมเรียกและรับเงินจริงจึงใช้อำนาจตามข้อ ๕๒ ของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และเมื่อผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ก็ได้มีการพิจารณาอุทธรณ์โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี เห็นว่า จากรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนนั้นผู้ฟ้องคดีได้ยอมรับว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับสัญญาจ้างในเรื่องการพิมพ์สัญญาจ้างตามร่างที่เจ้าหน้าที่พัสดุส่งร่างมาให้พิมพ์ ซึ่งสอดคล้องกับคำให้การของนายช่วย เพชรกระจ่าง เจ้าพนักงานธุรการ ๖ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีที่ให้การว่า ได้มอบหมายให้ผู้ฟ้องคดีพิมพ์เอกสารต่าง ๆ ของสำนักงาน รวมทั้งพิมพ์งานจัดซื้อ จัดจ้าง และสัญญาต่าง ๆ ซึ่งโดยปกติงานพิมพ์เอกสารทั่ว ๆ ไป ผู้ฟ้องคดีจะให้เจ้าหน้าที่คนอื่นเป็นคนพิมพ์ ส่วนงานเกี่ยวกับสัญญาจ้าง ผู้ฟ้องคดีจะพิมพ์เองเกือบทุกสัญญา โดยระหว่างเดือนมกราคม-มีนาคม ๒๕๔๖ จะมียางเกี่ยวกับสัญญาจ้างหลายสัญญา และในช่วงระหว่างวันที่ ๑๗-๑๙ มีนาคม ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นช่วงที่ตนไปราชการที่กรุงเทพมหานครจึงได้มอบหมายด้วยวาจาให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้จัดทำเอกสารสัญญาจ้างและประสานให้ผู้รับจ้างมาลงนามในสัญญา ประกอบกับคำให้การของนางสุตาภรณ์ เทพอุต และนางสาวรัชณี เมตตาจิตต์ ซึ่งเป็นลูกจ้างชั่วคราวรายวันสำนักงานทางหลวงชนบทเชียงใหม่และเป็นบุคคลที่ได้ร่วมงานกับผู้ฟ้องคดี ต่างก็ยืนยันตรงกันว่างานพิมพ์เอกสารสัญญาจ้างต่าง ๆ นั้น ผู้ฟ้องคดีจะเป็นผู้พิมพ์ด้วยตนเอง และในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นช่วงที่หัวหน้าธุรการไม่อยู่ ผู้ฟ้องคดีจะเป็นผู้จัดเตรียมเอกสาร

/สัญญาจ้าง...

สัญญาจ้างและเป็นผู้โทรศัพท์ไปตามผู้รับจ้างให้มาลงนามในสัญญา อีกทั้งผู้รับจ้าง ทั้ง ๕ ราย ที่มาลงนามในช่วงเดือนมีนาคม ต่างให้การมีสาระสำคัญตรงกันว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ติดต่อประสานงานทางโทรศัพท์ให้มาลงนามในสัญญาจ้าง ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างในคำอุทธรณ์ว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับมอบหมายให้พิมพ์เอกสารการจัดซื้อจัดจ้าง และจัดเตรียมสัญญาจ้างในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๔๖ เพราะร่างสัญญาที่เจ้าหน้าที่พัสดุร่างให้พิมพ์ได้พิมพ์เสร็จและส่งคืนให้เจ้าหน้าที่พัสดุไปแล้ว ส่วนเจ้าหน้าที่พัสดุจะดำเนินการอย่างไรต่อไปนั้น ผู้ฟ้องคดีไม่ทราบ เพราะผู้ฟ้องคดีไม่มีความรู้ความสามารถในการจัดทำสัญญาจ้าง และไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งผู้ฟ้องคดีไม่เคยได้รับมอบหมายใดๆ ให้เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับผู้รับจ้างให้มาลงนามในสัญญาจ้างแทนผู้บังคับบัญชาชั้น มีอาจริบฟังได้

ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างในคำอุทธรณ์ว่า ผู้ฟ้องคดีไม่มีส่วนเกี่ยวข้องใด ๆ ในการลงนามในสัญญาจ้างระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กับผู้รับจ้างในช่วงวันที่ ๑๗-๑๙ มีนาคม ๒๕๔๖ และผู้ฟ้องคดีไม่สามารถเปลี่ยนแปลงวัน เวลา การลงนามในสัญญาดังกล่าวได้ จึงไม่มีคุณสมบัติข้อเท็จจริงที่จะทำให้สามารถเรียกร้องผลประโยชน์ใด ๆ จากผู้รับจ้างได้ เห็นว่า แม้ว่าสัญญาจ้างระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กับผู้รับจ้างในช่วงเวลาดังกล่าวจะมีเพียง ๓ สัญญา โดยมีห้างหุ้นส่วนจำกัด โชคมงคลก่อสร้าง บริษัท พัทธกษคอนสตรัคชั่น จำกัด และบริษัท อุดมธนา จำกัด เป็นคู่สัญญากับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และมีห้างหุ้นส่วนจำกัด โชคมงคลก่อสร้าง เพียงรายเดียวที่ได้ทำหนังสือลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๖ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ร้องเรียนถึงพฤติกรรมเรียกรับเงินค่าจัดทำสัญญาจ้างของผู้ฟ้องคดี แต่ได้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๔๖ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้จัดทำเอกสารสัญญาจ้างขึ้นทั้งหมด ๑๔ ฉบับ โดยมีผู้รับจ้างที่คู่สัญญากับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จำนวน ๑๐ ราย ซึ่งยังมีห้างหุ้นส่วนจำกัด ลำธารคอนสตรัคชั่น ผู้รับจ้างที่เป็นคู่สัญญากับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๔๖ อีก ๑ ราย ที่ได้ทำหนังสือลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๖ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ร้องเรียนถึงพฤติกรรมเรียกรับเงินค่าจัดทำสัญญาจ้างของผู้ฟ้องคดีด้วยเช่นกัน และจากรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง และรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนวินัย ก็ปรากฏว่ามีผู้รับจ้างที่มาลงนามในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๔๖ เป็นจำนวนถึง ๕ ราย ให้การมีสาระสำคัญตรงกันว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ติดต่อประสานงานทางโทรศัพท์ให้มาลงนามในสัญญาจ้างและเมื่อลงนามในสัญญาแล้วได้ถูกผู้ฟ้องคดีเรียกรับเงินค่าตอบแทนในการจัดเตรียมเอกสารและพิมพ์

สัญญาจ้างจริง อีกทั้งผู้รับจ้าง ๓ ใน ๕ ราย ยืนยันว่าได้จ่ายเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งไม่มีเหตุผลใดที่ผู้รับจ้างทั้ง ๕ ราย ที่ไม่เคยมีเรื่องโกรธเคืองกับผู้ฟ้องคดีมาก่อนจะให้การเพื่อกลับแก้งผู้ฟ้องคดี ประกอบกับคำให้การของนายช่วย เพชรกระจ่าง นางสุตาภรณ์ เทพอด และนางสาวรัชณี เมตตาทิจิตต์ ที่ได้ยืนยันชัดเจนว่ารับรู้ถึงพฤติกรรมของผู้ฟ้องคดีว่าได้อาศัยโอกาสที่ได้รับมอบหมายหน้าที่ดังกล่าวแสวงหาประโยชน์ให้แก่ตนเองเรียกร้อยเงินจากผู้รับจ้างเป็นการตอบแทน

ที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างในอุทธรณ์ว่า สาเหตุที่กองนิติการต้องดำเนินการสอบสวนพยานทั้ง ๗ รายเพิ่มเติมอีกครั้ง เพราะพยานที่ให้ปากคำต่อคณะกรรมการสอบสวนวินัยเป็นพยานชุดเดียวกับที่ได้เคยให้ปากคำต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง และได้ให้การขัดแย้งไม่สอดคล้องกันอย่างสิ้นเชิงและไม่ตรงกับข้อเท็จจริง กองนิติการจึงต้องดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมในประเด็นที่พยานให้การขัดแย้งไม่สอดคล้องกัน อันเป็นเหตุให้พยานกลับคำให้การเป็นให้ร้ายผู้ฟ้องคดี โดยที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้กระทำตามข้อกล่าวหา ดังนั้นการที่กองนิติการสอบสวนพยานเพิ่มเติมดังกล่าว จึงเป็นการกระทำอันเป็นการไม่ให้ความยุติธรรมแก่ผู้ฟ้องคดี เห็นว่า เมื่อคณะกรรมการสอบสวนวินัยรายงานความเห็นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า กรณีไม่มีประจักษ์พยาน และไม่มีพยานหลักฐานใดน่าเชื่อถือ และมีน้ำหนักที่จะรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมเรียกรับเงินเป็นค่าตอบแทนตามข้อกล่าวหา จึงเห็นสมควรยุติเรื่อง โดยมีกองนิติการเป็นผู้ตรวจสอบก่อนเสนอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาซึ่งกองนิติการพิจารณาแล้วได้เสนอความเห็นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่าควรดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมอีก ๕ ประเด็น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้สั่งการให้คณะกรรมการสอบสวนวินัยดำเนินการตามความเห็นของกองนิติการ อันเป็นการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยชอบตามข้อ ๓๓ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา และเมื่อดำเนินการดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการสอบสวนวินัยจึงได้เสนอผลการสอบสวนเพิ่มเติมให้กองนิติการตรวจสอบอีกครั้ง เมื่อกองนิติการพิจารณาแล้วจึงมีหนังสือ ลับ ที่ คค ๗๗๒๘/น. ๑๔๕๖ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๘ เสนอความเห็นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า คำให้การของพยานที่สอบเพิ่มเติมจำนวน ๗ ราย สอดคล้องกันและเป็นข้อเท็จจริงเดียวกันว่ามีการเรียกรับค่าตอบแทนจริงเมื่อประกอบกับรายงานของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเดิมแล้ว มีเหตุอันควรสงสัย

/ว่าผู้ฟ้องคดี...

ว่าผู้ฟ้องคดีได้เรียกรับเงินจากผู้รับจ้างจริง โดยในรายงานการสอบสวนเพิ่มเติมดังกล่าวนี้มีผู้รับจ้างจำนวน ๓ ราย คือ นายมงคล ล้าธาร ซึ่งเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัด ล้าธารคอนสตรัคชั่น นายสัญญา ไวยเนตร หุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัด ไวยเนตรก่อสร้าง และนายชนันติ สุภาศรี กรรมการผู้จัดการของบริษัท พชรศรียนต์ จำกัด ให้การว่ายอมจ่ายเงินให้กับผู้ฟ้องคดี อีกทั้งยังได้ให้การเพิ่มเติมตรงกันว่าได้จ่ายเงินให้กับผู้ฟ้องคดีโดยใช้เงินส่วนตัว ซึ่งแม้ว่าผู้รับจ้างรายนายชนันติ สุภาศรี จะเคยให้การกับคณะกรรมการสอบสวนว่าตนเป็นผู้จ่ายเงินให้กับผู้ฟ้องคดีด้วยตนเองในวันที่มาลงนามในสัญญาจ้างทั้งสามฉบับซึ่งขัดกับข้อเท็จจริงในเอกสารสัญญาจ้างที่ปรากฏว่านายชนันติได้มอบอำนาจให้นายชวลิต ยุประการมี เป็นตัวแทนในการลงนามในสัญญาจ้างดังกล่าว แต่นายชนันติก็ได้ให้การเพิ่มเติมชี้แจงว่า ตนได้ทบทวนรายละเอียดของเหตุการณ์ในวันที่มาลงนามในสัญญาจ้างแล้ว แต่เนื่องจากเหตุการณ์ได้ผ่านมาเนิ่นนานแล้ว จึงขอแก้ไขคำให้การเดิมและขอให้การใหม่ว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีนำสัญญาจ้างมาให้ตนลงนามจำนวน ๓ ฉบับพร้อมทั้งเรียกร่องเงินค่าจัดทำสัญญาดังกล่าวเป็นจำนวน ๖,๐๐๐ บาท ตนก็ได้จ่ายเงินส่วนตัวในจำนวนดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่เมื่ออ่านดูในสัญญาจ้าง ปรากฏว่าได้มีการพิมพ์ชื่อผู้ลงนามในสัญญาจ้างเป็นชื่อของนายชวลิต ตามที่ตนได้มีหนังสือมอบอำนาจไว้ ตนจึงไม่ได้ลงนามและได้ติดต่อให้นายชวลิตไปลงนามในภายหลัง เห็นได้ว่าคำให้การดังกล่าวของนายชนันติยังคงมีสาระสำคัญว่าถูกผู้ฟ้องคดีเรียกเงินค่าลงนามในสัญญาจ้างซึ่งสอดคล้องกับคำให้การของผู้รับจ้างอีก ๔ ราย ที่ได้ให้การกับคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงและคณะกรรมการสอบสวนวินัยว่าถูกผู้ฟ้องคดีเรียกเงินค่าลงนามในสัญญาจ้างเช่นกัน ประกอบกับคำให้การของพยานบุคคลรายอื่น ๆ คือ นางสาวรัชณี เมตตาคิจิตต์ ลูกจ้างรายวัน สำนักงานทางหลวงชนบทเชียงใหม่ นายนพศักดิ์ สุคนธรส ผู้รับมอบอำนาจให้มาลงนามในสัญญาจ้างของห้างหุ้นส่วนจำกัด โขคมงคลก่อสร้าง และนายบุญโชค สุคนธรส หุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัด โขคมงคลก่อสร้าง ที่ให้การเพิ่มเติมโดยมิได้มีประเด็นใดที่ขัดแย้งหรือไม่สอดคล้องกับคำให้การเดิมที่เคยให้การไว้กับคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงและคณะกรรมการสอบสวนวินัยแต่อย่างใด อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในประเด็นดังกล่าวจึงฟังไม่ขึ้น พฤติกรรมของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนเองหาประโยชน์ให้แก่ตนเองโดยเรียกร่องรับเงินจากผู้รับจ้างอันเป็นการกระทำที่ผิดวินัยตาม

ข้อ ๓๐ ของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ และถือเป็นพฤติกรรมที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๔๖ แห่งระเบียบเดียวกัน ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้อาศัยอำนาจตามข้อ ๕๒ ของระเบียบดังกล่าว สั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงเป็นการใช้อำนาจดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว และเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำผิดตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้สั่งลงโทษจริง จึงมีมติให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดังกล่าว จึงชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้องนั้น ศาลปกครองสูงสุด เห็นฟ้องด้วย

พิพากษายืน

นายวรวิทย์ กังศศิเทียม
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายหัสวุฒิ วิฑิตวิริยกุล
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายไพบูรณ์ เสียงก้อง
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายนพดล เสงเจริญ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายวรารุช ศิริยุทธ์วัฒนา
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายบุญอนันต์ วรรณพานิชย์

วันที่อ่าน ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓

นาลีณี : ผู้พิมพ์